

Na ostatnim wykładzie odśpiewała p. L. Sieradzka 13 pieśni ludowych jak „Z tamtej strony jezioreczka“, „Hej z góry, z góry, jadą Mazury“, „Gdzież to jedziesz Jasiu?“, „Służył Jasiu u pana“, „Ildzie żołnierz borem, lasem“, „Choćbym ja jeździł we dnie i w nocy“ i t. d.

Frekwencya publiczności była dość znaczna; na wykładzie ostatnim zebrało się prawie kilkaset osób.

Zbiory etnograficzne Muzeum Narodowego w Krakowie. Dział etnograficzny w krakowskim Muzeum Narodowym wzrasta, pomimo braku miejsca, stale. W roku 1909 przybył znowu cały szereg darów. Najcenniejszy jest dar p. Bronisławy z Sidorowiczów Edmundowej hr. Starzeńskiej, która oddała Muzeum całą kolekcję etnograficzną, gromadzoną dawniej przez męża s. p. Edmunda i syna s. p. Bronisława hr. Starzeńskich. Nadto przybyło do Muzeum: 6 lalek, przedstawiających Krakusa, Krakowiankę, Hucuła, Hucułkę, Górala i Góralkę z Zakopanego (dar p. L. Bierkowskiej), figurka przydrożna, drewniana, św. Jana, z okolic Gubałówki (dar Dra T. Estreichera), 3 drewniane formy do wygniatania serów (dar p. Z. Jaworskiego), sześć wystryżanek z kolorowego papieru (dar p. Z. Sturmowej), fajka piankowa z srebrnym okuciem (dar p. M. Świątkowskiej) i i. (Dr. M. T.).

Nekrologia. W pierwszych dniach lutego 1911 r. zmarł w Warszawie głośny uczoney i myśliciel **Wacław Nałkowski**.

Urodzony w r. 1851 w Nowodworze w pow. Garwolińskim. Na studia uczęszczał w Petersburgu, w Krakowie, a wreszcie w Lipsku pod kierunkiem tak znakomych profesorów jak Credner, Richthofen, Schmidt. U nas działał niezwykle czynnie na polu reformy w nauczaniu i pojmo-waniu geografii.

Z dzieł jego należy wymienić: Afganistan. Kraków 1879. Geografia fizyczna. Warszawa 1904. Geografia malownicza. Warszawa 1909, Geografia ogólna. Kraków 1910. Forpocztę (z udziałem Maryi Komornickiej i Cezarego Jellenty). Lwów 1895. O geograficznych błędach. Warszawa 1881. Jednostka i ogół. Kraków 1904. Mała geografia fizyczna. Warszawa 1905. Podręcznik do nauki geografii powszechnej. Warszawa 1903. Sienkiewicziana, Szkice do obrazu. Kraków 1904. Wschodnia granica Europy. Warszawa 1887. Zarys geografii powszechnej (rozumowej). Warszawa 1887. II. wyd. Warszawa 1894. III. wyd. Warszawa 1907. Zarys geografii powszechnej (pooglądowej). Warszawa 1895. Zarys metodyki geografii. Warszawa 1908. Ziemia i człowiek. Warszawa 1901.

Rozrzucił też szereg artykułów po pismach: w „Wiśle“ zamieszczał stale kroniki geograficzne, ogłosił też szereg artykułów w „Ziemi“, miał zamieszczać w tym tygodniku stale kroniki geograficzne, gdy śmierć nieubłagana nie dozwoliła mu urzeczywistnienia tych planów.

Scharakteryzowana wyżej w rysach najogólniejszych jego działalność, daje nam pojęcie o stracie, jaką ponosi nauka polska przez śmierć Nałkowskiego.

W Kozubkach pod Łęczycą zmarł znany folklorysta Józef Grajnert ur. w Kowalach pow. wieluńskiego, w r. 1831. W r. 1859 ogłosił w „Bibliotece Warszawskiej“ rozprawę p. t. „Studia nad podaniami ludu naszego“. W r. 1866 założył pismo specjalnie dla ludu wydawane, „Zorzę“. Ogłosił szereg materiałów etnograficznych, był też członkiem Komisji antropologicznej Akademii Umiejętności w Krakowie. W ostatnich czasach wydał Legendy o Matce Boskiej, Panu Jezusie i Świętych Pańskich. Cz. I.—II. Warszawa 1904—1910.

* * *

Niepowetowaną stratę poniosło ludoznawstwo w ogóle, a nauka węgierska w szczególności przez śmierć Ludwika Katona.

Katona ur. 4. czerwca 1862 w Vócz, uczęszczał zrazu na uniwersytet budapeszteński, a następnie specjalizował się w romanistyce w Gracu pod kierunkiem prof. Schuchardta. Doktoryzował się *sub auspiciis* na podstawie rozprawy „Ueber magyarischen Folklore zur vergleichenden Literaturgeschichte“. Zrazu był profesorem gimnazjalnym w Budapeszcie, w r. 1900 mianowany został prywatnym docentem literatury porównawczej, a w r. 1900 zwyczajnym profesorem literatury węgierskiej. Zmarł nagle w toku pracy, nie ziszcwszy ani drobnej części planów, jakie zamierzał, dnia 3. września 1910.

Z prac jego na wyróżnienie zasługują: „O baśniach ludowych“, „Ethnografia, ethnologia, folklore“, „Völund Kowal i pokrewne mu postaci aryjskiego świata podań“. Ogłosił też cały szereg artykułów w pismach jak Revue des traditions populaires, Magazin für d. Lit. des In- und Auslandes, Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn, Opuscles de critique historique, Beilage zur Allg. Zeitung, Studien für vgl. Litteraturgeschichte, Zeitschrift für vgl. Litteraturgeschichte i t. d.

Dokonał całego szeregu niezwykle ciekawych, wielkiej wagi odkryć w literaturze węgierskiej, które były wynikiem olbrzymiego znanstwa średniowiecznej literatury. Cały szereg prac rozpoczętych, jak zarys literatury węgierskiej, wydanie zabytków najstarszych literatury węgierskiej wraz z ich źródłami itd., przerwała niestety śmierć.

W Heidelbergu umarł 10. grudnia w 50 r. życia nadzwyczajny profesor ludoznawstwa Dr. Bernhard Kahle, znany z licznych rozpraw na polu folklorystycznym, ceniony szczególnie jako sprawozdawca w licznych pismach.

W Londynie zmarł 23. maja księgarz-wydawca Alfred Nutt, znany ze swych prac z zakresu literatury celtyckiej; ogłosił też szereg studyów z zakresu folkloru i używał też bardzo chętnie swego nakładu wydawnictwom z tej dziedziny.

Wystawa Etnograficzno-artystyczna w dniu 14. maja r. b. otwartą zostanie we Włocławku o charakterze przeważnie miejscowym, t. j. mającą na celu zobrazowanie przeszłego oraz teraźniejszego stanu Ziemi Kujawskiej, pod względem historycznym i kulturalnym. Dla wzbudzenia jednak większego zainteresowania powyższą wystawą i szerszego zaznajomienia przedewszystkiem tutejszego ogółu z krajoznawstwem i sztuką swojską, wystawa udzieli gościny i zamiejscowym przedstawicie-